

**Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Illum, 1 ta' Marzu, 2018

**Il- Pulizija
(Spettur Louise Calleja)**

-vs-

Alfred Attard detentur tal-karta ta' l-identita` 410540M

Kumpilazzjoni Nru. 1350/2012

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat Alfred Attard u ciòè talli:

Gewwa l-Mosta, l-Hamrun u fi bnadi ohra f'dawn il-Gzejjer, fit-12 ta' Novembru, 2012, u fix-xhur ta' qabel, b'diversi atti maghmulin minnu wkoll jekk fi zminijiet differenti li jiksru l-istess dispozizzjoni tal-Ligi u li gew maghmula b'risoluzzjoni wahda-

1. Xjentement ghex għal kollox jew in parti mill-qliegh tal-prostituzzjoni ta' persuni ta' nazzjonalita` barranija;
2. Zamm jew ezercita jew kellu sehem ma' ohrajn fl-ezercizzju ta' burdell jew ta' dar, hanut jew lokal iehor jew ta xi parti minnhom li huma ffrekwentati jew

- maghduda bhala li huma ffrekwentati ghal skop ta' prostituzzjoni jew ghal skopijiet ohra immorali;
3. Bhala persuna responsabbli minn hanut, allogg jew lukanda jew apartament privat, halla jew ippermetta li dak il-hanut, allogg, lukanda jew apartament jew xi parti tagħhom, jigu wzati bhala post ta' laqgha għal skop ta' prostituzzjoni jew għal skopijiet ohra immorali;
 4. Kellu jew għandu taht idu l-amministrazzjoni ta' dar jew fond iehor li xjentement ta' b'kiri jew ippermetta l-uzu tiegħu għal skop ta' prostituzzjoni jew għal skopijiet ohra immorali.

Rat il-kunsens ta' l-Avukat Generali sabiex il-kaz jigi trattat bi procedura sommarja u li l-imputat m'għandu l-ebda oggezzjoni biex il-kaz jigi hekk trattat.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Semghet it-trattazzjoni finali.

Ikkunsidrat:

Illi qabel xejn irid jingħad illi ghalkemm din il-kawza tirrigwarda reati li allegatament sehhew fl-2012, l-istess kawza giet mismugħa minn din il-Qorti, kif diversament presjeduta, u l-ewwel udjenza quddiem din il-Qorti, kif preseduta, giet mizmuma fil-25 ta' Frar, 2016.

Illi mill-istqarrijiet esebiti, meħuda f'April, 2012¹ u f'Novembru, 2012,² Attard jammetti li hu kien imexxi zewg massage parlours Yuang Guan fil-Hamrun u Chun Tian fil-Mosta.³ Fil-hanut tal-Hamrun kienet tahdem Chen Yaping u f'dak tal-Mosta Liqin Zhu, Bo Tabone u Duan Baldacchino [Yingchun Dwan]. Dawn kellhom €700 fix-xahar. **Jgħixu mieghu u ma Ge kien hemm Zhu u Yaping** u kienu jħallsuh €100 fix-xahar. Jinsisti li ma kienx jiehu "lanqas one cent"⁴ u kien jiispicca jahli dd-diesel ghax kien iwassalhom hu kull filghodu u kull filghaxija fil-massage parlours. Dwar attivitajiet sesswali jghid li "għandhi l-hanut biss u mmexxieħ. Sa fejn naf jien ma jsir ebda sess hemm gew. Għandhom ordni

¹ Dok. LCZ1 a fol.294

² Dok. LC3 a fol. 24 et seq

³ Vide ukoll fol.294

⁴ Fol.25

*minghandi.*⁵ Il-hlas kien ta €20 ghal nofsiegha full-body massage u €30 ghal massage ta siegha. **Jinsisti li l-hwienet hu kien imexxihom.**⁶

Illi fl-istqarrija mehuda f'April, 2012, qal li kelli zewg impjegati l-Hamrun u wahda l-Mosta. Ailing Ge kienet il-carer tieghu (wara izzewwigha) u Chen Yaping kienet tkun il-Hamrun. Qal li **Ge "Tiehu l-flus tal-hwienet kollox hi"** ghax hu kien jghix minn fuq certu Antonia Vassallo - fl-2012 kellha 84 sena - li kien f'relazzjoni magħha għal 27 sena izda ma kienux jghixu flimkien. Stqarr li Ailing Ge ma kienitx qed turih bil-flus kollha u kien offrielha thallsu €1,500 (ghax kelli problema tal-logħob) u tmexxi kollox hi.⁷ Isostni "*Jien qatt ma nersaq lejn il-hanut hlief inwassal lil Chen Yaping*" li kienet tiftah il-hanut.⁸

Illi **l-Ispettur Louise Calleja** xehdet li wara informazzjoni dwar attivitajiet sesswali f'massage parlours kienet ordnat osservazzjonijiet fuq iz-zewg hwienet tal-imputat. Kien hemm drabi meta anke hi kienet prezenti.⁹ Tispjega "kont prezenti f'Ottubru kif ukoll f'Novembru tal-2012 partikolarmen fil-post tal-Mosta fejn jien ukoll kont osservajt irgiel deħlin u hergin go dan il-massage parlour,... kont tkellimt magħhom kont ghidtilhom minn jien biex nara x'inhu l-operat.....kien hemm tliet klijenti li kienu qaluli li kienu dahlu gol-massage parlour go dak tal-Mosta fejn hemmhekk kienu talbu għal massage u kienu nghataw ukoll massage b'servizz sesswali. Dakinhar it-tlieta li huma qalu li kienet masturbation, masturbazzjoni,.... komplejna nosserwaw, rajna lil dawn it-tfajliet, dawn in-nisa jigu u ppikjati minn, u rajna lis-Sinjur ukoll hemmhekk u kien hemm ukoll minnhom illi baqghu sejrin ukoll anki gor-residenza mas-Sur Attard.. kont tkellimt mat-tfajliet. Wahda minnhom li kien jisimha Lee Kin Zoo [recte: **Zhu Li Qing**] qalet li kienet qed tagħti servizz sesswali u r-raguni kienet biex igġib iktar flus. Dik kienet ir-raguni tagħha u qalet ukoll li l-boss tagħha li kienet Gi Eye Ling, Gi Eye Ling [recte: **Ailing Ge**] li hija mara Ciniza wkoll kienet il-boss tagħha kienet taffuq din l-attività"¹⁰.... Huma kienu qed jingħataw it-tips għal dan is-servizz. Mela mhux jieħdu l-pagament, jekk inti thallas 35 jew 40 Euros ma toħodhomx inti bhala l-persuna li qed tagħmel il-massage, imma ha tiehu t-tips, allura iktar ma tagħti servizz iktar ha jitilghu t-tips... kellhom parti minn kull

⁵ Fol.25

⁶ Fol.26

⁷ Fol.294-295

⁸ Fol.295

⁹ Fol.28

¹⁰ Fol.29

*massage jiehdu ammont, mhux dejjem l-istess, jaf jiehdu 10 jaf jiehdu 5 Euros, imma iktar ma ha taghti servizz iktar ha joghla l-ammont illi ha jhallas il-klijent allura l-prezz ha joghla.¹¹..... Lee Kin Zoo [recte: Liqin Zhu ehe filfatt qalet li kienet qed taghti servizzi sesswali¹²” Kompliet li Attard **assuma responsabbilita` ta'** dak li qed **jigri fil-hwienet mikrija lilu, minkejja li baqa' jinnega li kien hemm xi attivitajiet illegali** jizvolgu rwiehom fihom u ghalhekk galadarba ghazel li jassumi r-responsabbilita` hu, kella jigi akkuzat hu!*

Bid-dovut rispett tali decizjoni ma tantx tagħmel sens peress li fi kliem l-istess spettur “*Il-propria persuna li kienet tiehu hsieb l-attività kienet certu Miss Gi Eye Ling [recte Ailing Ge]* li hija l-partner tas-Sur Attard pero then again la darba dan ahna ried li jerfa r-responsabbiltajiet kollha ahna hrigna l-akkuzi fuq is-Sur Attard”.¹³ Certament investigazzjoni kellha tissokta fuq min waqa’ s-suspett u mhux fuq min, għar-ragunijiet tieghu, **assuma responsabbilita` għal kwalunkwe haga li kienet qed tigri gewwa haunt anke meta baqa' jinnega attivita` illegali.** Donnu intnesa hawn li l-investigazzjoni hi intiza primarjament anke biex tezonera persuni u tiddentifika min verament ikun responsabbi tal-ghemil illecitu. L-ebda investigazzjoni ma setghet u kellha tigi sostitwita semplicement b' dikjarazzjoni ta' Attard fid-dawl meta il-persuna li ssemมiet Zhu kienet Ge u mhux l-imputat!

In kontro-ezami l-Ispettur spjegat li l-investigazzjonijiet kienu ilhom li nbdew madwar tlett xhur qabel il-jum li fih saru raids fiz-zewg hwienet u cioe` f’Novembru, 2012, fejn fil-kors tax-xhur gew mitkellma diversi persuni.¹⁴ Ikkonfermat li hi kellmet lil JC li kien dahal fil-hanut tal-Hamrun. Ziedet li Attard kien mitkellem l-ewwel darba f’April, 2012 u f’dak iz-zmien kien anke sar raid¹⁵ u li hadd qatt ma semma’ li rah fil-hwienet ghajr li kien iwassal u jigbor lill-impjegati.¹⁶ Fil-fatt Calleja spjegat li l-investigazzjonijiet bdew f’April, 2012, fuq il-hanut tal-Hamrun¹⁷ izda aktar il-quddiem estendew fuq il-hanut tal-Mosta wkoll. L-osservazzjonijiet kienu saru minn PC341, PC1359 u WPC238.

¹¹ Fol.30

¹² Fol.32

¹³ Fol.31

¹⁴ Fol.278-280

¹⁵ Fol.282-283

¹⁶ Fol.286

¹⁷ Fol.290

Mela minn din ix-xhieda ta' l-Ispettur Calleja l-Qorti ser tibda biex tagħmel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

- i. Hemm nuqqas ta' dettalji dwar min kienu dawn il-klijenti li tkellmet magħhom l-ispettur rigward l-attivitàajiet fil-Mosta, peress li l-unika persuna li jirrizulta mill-atti li certament tkellmet mieghu fuq il-post kien JC, izda dan kien iffrekwenta il-hanut tal-Hamrun u hi kellmitu d-depot ghax ma kienitx fuq il-post;
- ii. Liqin Zhu kienet iddentifikat bhala l-“boss” tagħha mhux lill-imputat izda lil partner tieghu, **Aileng Ge**;
- iii. Zhu kienet spjegatilha li tagħti servizzji sesswali u ta' dan kienet tithallas billi fl-ahhar mill-ammont dovut lill-hanut hi kienet tiehu t-tips, u l-hanut jiehu l-flus mill-massage. Tali dikjarazzjoni xxejjen l-imputazzjoni li kien l-imputat li kien qed jghix minn fuq qliegħ tal-prostituzzjoni tagħha tenut kont li l-flus għas-servizz sesswali mogħti minnha kienet tieħdu **kollu hi bhala tips**;
- iv. Mingħajr aktar investigazzjoni, appena l-imputat assuma r-responsabilità` għal dak kollu li kien qed jīgħi fil-hwienet tieghu, minkejja li kellha dikjarazzjoni mingħand tal-inqas impjegata li **Ge kienet il-boss u li l-impiegata kienet qed tiehu t-tips li kienu in konsiderazzjoni tas-servizzi sesswali**, gie akkuzat Attard u mhux min, *prima facie*, deher li xjentement kien konsapevoli tal-attività li kienet qed titwettaq fil-hwienet u li fi kliem l-ispettur kienet Ge li “**kienet tiehu hsieb l-attivitàa!**”;¹⁸
- v. Ghalkemm l-investigazzjonijiet kienu ilhom għaddejjin u gew mitkellma diversi klijenti, ma tressqet l-ebda persuna ohra biex tixhed ghajr għal tnejn li ffrekwentaw il-hanut tal-Mosta u nghataw servizz sesswali fil-jum li saru raids fil-hwienet fit-12 ta' Novembru, 2012. Jekk l-osservazzjonijiet kienet ilhom xhur u l-akkusi wkoll jkopru xhur ta' qabel it-12 t' Novembru, 2012, ghaliex il-pulizija ressaget biss xhieda li ffrekwentaw il-hanut tal-Mosta fil-jum tat-12 ta' Novembru, 2012 biss? Kif intqal JC kien ser jidhol fil-hanut tal-**Hamrun** izda ma thallieq, u jirrizulta li s-servizz ingħata madwar **sena sa sena u nofs qabel it-12 ta' Novembru, 2012**;

¹⁸ Ibid.

- vi. Ghalkemm l-istess Attard spjega li kien qed jghix minn fuq persuna (Antonia Vassallo) li skond l-istess spettur tafha ghax hi mill-villagg tagħha,¹⁹ kien ikun ferm utli li din il-persuna tigi mitkellma sabiex il-veracita` o meno ta' dak li stqarr l-imputat jigi verifikat;
- vii. Galadarba wahda mill-imputazzjonijiet kienet li dan kien qed jghix minn fuq qliegh tal-prostituzzjoni, il-Qorti kienet tistenna li tingieb din il-prova anke permezz ta' rizultanzi mill-ezekuzzjoni t' ordni t'investigazzjoni li seta nhareg meta nbdew l-investigazzjonijiet, fejn fi kliem l-ispettur investigattiv kienu jafu il-bidu tagħhom meta nibet is-suspett fl-2011. Lanqas ma kien hemm xi ostakolu, talvolta li kien lahaq gie akkuzat l-imputat, li wara talba ghall-hrug t'ordni t'ffrizar ai termini tal-Artikolu 23A(2) tal-Kapitolu IX tal-Ligijiet ta' Malta, jintalbu ricerki permezz tar-Registratur tal-Qorti sabiex jigi determinat jekk l-istil ta' hajja kondotta mill-imputat bil-mezzi finanzjarji li jgawdi, kienux spjegabbli bl-istat tieghu;
- viii. Sfortunatament ghalkemm il-legizlatur fassal l-ghodda kollha necessarja sabiex jassisti kemm investigazzjoni kif ukoll prosekuzzjonijiet, ta' spiss l-awtoritajiet koncernati jiiskartaw tali ghodda forsi taht l-impressjoni erroneja li dawn l-strumenti jghoddu biss ghall-kazijiet ta' riciklagg. Izda mhux il-kaz, tant li kien bl-Att III tal-2002 li l-legizlatur ipprovda ghal ordnijiet ta' investigazzjoni, ta' sekwestru w ta' ffriżar sabiex l-awtoritajiet jingħataw ghodda effettiva sabiex kwalunkwe reat li jgorr piena ta' prigunerija jew ta' detenzjoni għal żmien iktar minn sena jigi investigat b'aktar reqqa;
- ix. Galadarba l-prosekuzzjoni ghazlet li takkuza lil Attard bl-ewwel imputazzjoni, kellha obbligu li tipprova l-introjtu minn dawn il-hwienet. Ma ngiebet lanqas ombra ta' prova dwar dan kif lanqas ma ngiebet prova dwar l-istil ta' hajja u l-istat finanzjarju tal-imputat. Jingħad li fil-perkwizzizjoni li saret il-Mosta gie elevat VAT receipt book, izda kif sewwa tennet l-abbli difiza fit-trattazzjoni minn tagħha, lanqas tali ktejjeb ma gie prodott in evidenza. X'zamm lill-prosekuzzjoni milli tressaq bhala prova d-dikjarazzjonijiet kemm ta' Taxxa kif ukoll ta' VAT tal-imputat biex tipprova l-kaz tagħha? Kif ma giex analizzat l-introjtu, almenu minn analizi tal-ricevuti mahruga?

¹⁹ Fol.287

Illi **Keith Caruana** in rappresentanza tad-dipartiment tat-Trade Licensing Unit, xehed li kien biss fl-2014 li nhargu l-licenzji taz-zewg massage parlours u dawn inhargu fuq Aileng Ge.²⁰

Illi **Joseph Saliba** in rappresentanza tal-Jobsplus xehed li fiz-zmien tal-akkuzi kontestati lill-imputat, dan kien impjegat bhala full-time self-employed owner u handyman ma Yang Guang Chinese Massage Centre bil-bidu tal-impjieg ikun fl-1 t'Ottubru 2009.²¹ Riprodott Saliba jixhed li Aileng Ge, fiz-zmien tal-imputazzjonijiet kontestati lil Attard, kienet impjegata bhala *full-time carer* mieghu,²² Bo Tabone nee` Yang kienet part-timer bhala masseure ma Chun Tian Chinese Massage Centre (Mosta),²³ filwaqt li Liqin Zhu giet impjegata fl-istess post izda bhala full-timer.²⁴ Yaping Chen bdiet l-impjieg ma Yang Guang (Sunlight) Massage Centre, Hamrun, fl-2010 bhala full-timer²⁵ u Duan Ying Chun bdiet mal-istess post fl-ahhar tal-2011 bhala part-timer.²⁶ Bo Tabone kienet l-unika xhud li fiz-zmien li xehdu dawn l-impjegati kienet ghada impjegata ma Aileng Ge.²⁷

Illi jmiss li tigi kkunsidrata l-evidenza li ngiebet dwar l-attivita` gewwa z-zewg hwienet:

1. Mosta - CHUN TIAN

Illi **WPC60 Grace Bianco** ddeskriviet kif kienet qed issir osservazzjoni fuq Massage Parlour Chun Tian fil-Mosta, minn fejn innutat diversi irgiel diehlin u hiergin.²⁸ “*Ghal habta tal-hamsa u nofs dhalna fil-post fejn hemmhekk l-ewwel ma dahal PC1359 imbagħad ahna dhalna warajh. X'hin dhalna sibna tlieta minn nies ta' nazzjonalita' Ciniza nisa. Dhalna fil-post, ghidnielhom li ahna pulizija u f'hin minnhom wahda minnhom dahlet fuq gewwa u x'hin rajtha hekk jien diehla fuq gewwa jiena mort warajha. Dahlet*

²⁰ Fol.78

²¹ Fol.93

²² Dok. JSX a fol.267

²³ Dok. JSX1 a fol. 269

²⁴ Dok. JSX 2 a fol. 271

²⁵ Dok. JSX3 a fol. 272

²⁶ Dok. JSX4 a fol.274

²⁷ Duan Ying Chun xehdet fil-25.05.2016 u l-ohrajn fid-19.10.2016

²⁸ Fol.35

*f'kamra fejn kienu qed jaghmlu l-message room, jiena li naf smajt bieba ta' gwardarobba tinghalaq u dhalt warajha fil-kamra. X'hin dhalt warajha nsibha qed tilbes qalziet ta' taht dak il-hin jiena.²⁹..... Dak il-hin liebsa bil-libsa ehe kienet imma rajtha diehla fil-kuritur, dahlet u smajt bieba tinghalaq u jien dak il-hin dhalt warajha u ezatti x'hin dhalt naraha fil-kamra fejn jaghmlu l-messaggi tilbes qalziet ta' taht.... Jigifieri hi kienet liebsa u x'hin dhalt jiena ninnutaha kienet ha tilbes qalziet ta' taht, kellha qalziet ta' taht ahmar f'idejha u kienet ha tilbsu.³⁰ PC1359 kien qed iwaqqaf lill-irgħiel u jitkellem magħhom. Dakinhar imbghad gie deciz li issir osservazzjoni fuq il-hanut li kien il-Hamrun. Hawnhekk jerga' jigi sottolinejat dak li l-impiegati qalu lill-pulizija: "Morna hemmhekk fejn hemmhekk kien hemm Cinizi ohra u qalulna **li s-sid tal-post għandha tigi on the way u speci konna cempilnielha niftakar li stennejnieha u giet fuq il-post il-Hamrun".³¹***

Jirrizulta għalhekk li l-impiegati kienu jafu bhala s-sid mhux lill-imputat imma lill-partner tieghu!

Dwar l-imputat tghid li "Gieli kont observation u konna narawh jigi jwassal jew jigi għalihom fil-hanut, jippikkjhom [lill-masseuses] jew iwassalhom....Kien inizzilhom jew x'hin johorgu jtellagħhom u jitlaq bil-karozza. Gieli kont granet ohra observation fejn ninzertaw lis-Sur Alfred Attard jigi bil-karozza jew inizzilhom jew jistennihom u jitlaq bihom.... Filghaxijiet."³² In kontro-ezami tikkonferma li l-osservazzjonijiet kienet hadet il-fuq minn siegha u kienu tlett irrgiel li dahħlu u hargu mill-hanut, filwaqt li fil-hin li kienet qed issir it-tfittxija dahal ragel iehor izda ntħażżeġ il-barra.³³

Jigi osservat li x-xhud tonoqs milli tagħti dettalji kemm tal-irgħiel li kienu ffrekwentaw il-post u li gew mitkellma mill-pulizija u senjatament tal-impiegata Asjatika li giet nnutata bla qalziet ta' taht. Fil-fatt tul dan il-process ma kien hemm ebda sforz minn naħha tal-prosekuzzjoni sabiex din il-mara tigi identifikata ulterjorment biex titfa' dawl dwar x'setghet kienet ir-raguni ghala fil-hin ta' xogħol f'jum ta' Novembru, meta ss-shana tkun suppost battiet sew, gewwa massage parlour, ghazlet ma tilbisx qalziet ta' taht!

²⁹ Fol.36

³⁰ Fol.40

³¹ Fol.38

³² Fol.36-37

³³ Fol.43

Illi **WPS238 Monica Bartolo** spjegat kif ghall-gimghat kienet qed issir osservazzjoni fuq Chun Tian fil-Mosta. Raw diversi irgiel diehlin u hiergin u meta mitkellma dawn spjegaw li kienu nghataw servizzi sesswali. Saret tfittxi ja u "Kull ma sibt li kien ta rilevanza ghalina kien il-VAT receipt book."³⁴ Izda minkejja r-rilevanza potenzjali ghall-fini tal-ewwel akkuza, dan il-ktieb baqa' ma giex prezentat f'dawn l-atti! Dwar Attard tistqarr li kienet tarah iwassalhom u filghaxija kienu jitilqu lura mieghu.³⁵ L-observation kienet saret flimkien ma WPC60 Bianco u PC1359.³⁶

Illi **PC1359 Reuben Zammit** spjega kif kienet saret ispezzjoni fil-parlour fil-presenza ta' WPC60 u WPC238. Fil-hanut kien hemm tliet nisa cinizi.³⁷ Tul l-osservazzjonijiet li kienu ilhom issiru rrizulta li klijenti kienu rgħiel u l-iktar frekwentat kien wara nofsinhar u filghaxija.³⁸ Jiddikjara li kien ra lill-imputat jieqaf quddiem il-hanut. L-impjegati Cinizi kienu mitkellma izda baqaw jinleggaw li offrew xi servizzji sesswali.³⁹

Illi **RB** xehed kif lejn l-ahhar tal-2012 mar f'massage parlour b'isem Ciniz fi triq principali fil-Mosta u kif hareg gie mitkellem mill-pulizija.⁴⁰ Ha l-massage u dwar persuna li jiddeskiviha bhala Asjatika jghid "kif lestiet speci offrietli biex tagħmel b'idejha nsomma.... qaltli 30 one hour, full body u kif lestiet.... Għamlet mossu b'idejha proprja...." u hallas xi €20-€30 ohra għal extras.⁴¹ L-abbli difiza fit-trattazzjoni tagħha għamlet emfazi dwar il-fatt li dan ix-xhud naqas milli jiddentifika li l-hanut fejn nghata l-'massage' kien fi triq il-Kostituzzjoni, anzi eskluda li kien f'din it-triq. Madanakollu jikkonferma li l-hanut kien fit-triq principali⁴² vicin l-Għassa tal-Pulizija u huwa a fact of judicial notice li l-Għassa tinsab precizament fi Triq il-Kostituzzjoni.

³⁴ Fol.48

³⁵ Fol.54

³⁶ Fol.53

³⁷ Fol.211

³⁸ Fol.213

³⁹ Fol.215

⁴⁰ Fol.69

⁴¹ Fol.70-71

⁴² Fol.69

Illi JF spjega kif kien ha massage f'parlour f'Constitution Street, il-Mosta fejn kien hemm zewg impjegati Cinizi.⁴³ Kien mar sena qabel ma kien gie mwaqqaf u mitkellem mill-pulizija u hallas €35.⁴⁴ Spjega li massage normali kien jiswa €30 izda b'servizzji sesswali €35-€40, u kkonferma li anke fl-okkazzjoni precedenti kien ha l-istess servizz.⁴⁵ Iddeskriva kif ippanikja meta hareg mill-parlour u twaqqaf mill-pulizija.⁴⁶ Dwar is-servizz offrut spjega li wara li kien jinghata l-massage normali l-impjegata kienet issaqsi jekk riedx servizz sesswali.⁴⁷ Jikkonferma li qatt ma ra lill-imputat fil-hanut.

Illi **Bo Tabone** xehdet kif giet mitkellma mill-pulizija wara spezzjoni li saret fil-massage parlour tal-Mosta fejn kienet tahdem ghall-imputat billi taghti "Chinese traditional massage".⁴⁸ Kienet tidhol xogħol meta tigi msejħha mill-imputat ghax ikun hemm booking – konferma ta' dak li stqarr l-imputat fl-istqarrija li Bo ma kienitx tirrisjedi mieghu. Dwar rikjesti ghall-servizzi sesswali tghid li gieli kellha izda kienet tirrifjuta u qatt ma semghet li fil-hanut kien isiru xi attivitajiet bhal dawn.⁴⁹ In kontro-ezami tikkonferma li hi kienet habiba tal-mara tal-imputat u li rarament kienet tarah lili.⁵⁰ Lejn l-ahhar tax-xhieda tagħha tghid li kienet giet il-Qorti biex tixhed akkumpanjata mill-imputat!⁵¹ Msejħha in difeza esebiet dikjarazzjoni⁵² magħmula bejna u l-imputat li giet rikuesta tagħmel mill-imputat wara li l-pulizija kienu għamlu l-ispezzjonijiet fuq il-hanut. Tghid li kienet tahdem part-time u li ma baqghatx tahdem mieghu.⁵³ Tabone ziedet li kienet intalbet mill-imputat tiffirma dik id-dikjarazzjoni li nghat tilha mill-imputat.⁵⁴

Illi **Zhu Li Qing (Liqin Zhu)** xehdet li kienet tahdem fil-hanut tal-Mosta u bhala l-bosses tagħha kien hemm l-imputat u Ailing Ge.⁵⁵ Salarju

⁴³ Fol.172

⁴⁴ Fol.174

⁴⁵ Fol.175

⁴⁶ Fol.177

⁴⁷ Fol.178-179

⁴⁸ Fol.238-239

⁴⁹ Fol.241-242

⁵⁰ Fol.243

⁵¹ Fol.244

⁵² Dok.BT a fol.379

⁵³ Fol.381

⁵⁴ Fol.382

⁵⁵ Fol.249

kellha €700 fix-xahar u kull ma kienet taghmel kien "healthy massage to release pain".⁵⁶ Spjegat li "Most of the clients are old persons men... I receive the cash from the clients and once almost every week i give the cash to the Boss".⁵⁷ Ix-xhud issib diffikulta` tispejga kif ghalkemm tghid li kienet tghaddi l-flejjes lil boss, u fil-bidu tax-xhieda taghha stqarret li originarjament l-imputat kien il-boss, tvarja ix-xhieda taghha u tghid li kienet tghaddi l-flus lil Ailing Ge! Tikkonferma li l-imputat kien iwassalha x-xoghol "*Yes were living together and they always give me lift*"⁵⁸ u li Chen kienet tahdem il-Hamrun waqt li hi u Bo fil-hanut tal-Mosta.⁵⁹ Rigward *Ailinge Ge tghid li din* "*She's not really doing the work, she's just in charge of the shop.....Ge Ailing was in charge of the Shops in Hamrun and Mosta... like a manager*".⁶⁰ Tikkonferma li ghada qed tghix mal-imputat kif l-istess hu l-kaz bl-impjegati l-ohra.⁶¹ Meta x-xhud tigi mistoqsija dwar jekk taghtx servizzji sesswali twiegeb "*Yes some clients they asked for extra service but I always refused them*" u tichad li qatt mmassagjat partijiet intimi "*No, no, no*".⁶² Dan jikkontrasta bil-qawwa ma dak li xehdet l-Ispettur Calleja meta fix-xhieda taghha ghal diversi drabi tennet li din il-persuna kienet qaltilha li kienet taghti dawn is-servizzji u li Ailing Ge kienet konsapevoli taghhom.

Hu opportun li l-Qorti taghmel aktar konsiderazzjonijiet issa li gew ezaminati l-provi rigward l-attività` li kienet qed tizvolgi fil-hanut tal-Mosta:

- i. Mix-xhieda tal-ufficjali tal-pulzija ma jirrizultax li kien hemm aktar persuni li gew mitkellma minnhom tul il-jiem kollha li damet l-osservazzjoni. Lanqas ma jirrizulta min kellem lil min u ghalkemm WPC60 tindika li l-irgħiel kienu qed jigu mwaqqfa u mitkellma minn PC1359,⁶³ meta dan jixhed jibqa ma jsemmi ebda isem ta' dawn il-persuni;

⁵⁶ Fol.250

⁵⁷ Fol.252

⁵⁸ Fol.253

⁵⁹ Fol.253-254

⁶⁰ Fol.254-255

⁶¹ Fol.258

⁶² Fol.251

⁶³ Fol.39

- ii. Lanqas ma gew identifikati l-impiegati li twasslu u ngabbru mill-imputat tenut kont li mhux kull impiegata kienet tghix mieghu;
- iii. Il-pulizija gew infurmati li s-sid kienet mara u mhux l-imputat;
- iv. Ma saret l-ebda domanda lil dawn il-klijenti dwar lil min taw il-hlas ghall-massage u/jew is-servizz sesswali. Din kellha rilevanza kbira tenut kont tal-ewwel zewg imputazzjonijiet;
- v. Mhemmx dubbju li *l-modus operandi* dwar kif il-klijenti kienu jigu offruti tali servizz u cioe` b'wiri ta' gesti bl-idejn meta l-massage normali ikun kwazi intemm, hu indikattiv li l-prattika kienet diffuza sew fiz-zewg hwienet. Ghalhekk li l-klijent jasal jiddentifika l-persuna li ghamlet tali offerti kien iwassal sabiex l-akkuzi kontestati u cioe` l-prostituzzjoni u l-attività imorali allegata tigi pruvata. Izda f'dawn il-proceduri l-prosekuzzjoni naqset milli turi ritratti lil dawn ix-xhieda bil-ghan li l-impiegata li tat is-servizz sesswali tigi identifikata;
- vi. Ghalkemm tali impiegati lkoll nnegaw li qatt ghamlu xi attività simili, baqa' ma gie mitlub l-ebda konfront bejnhom u l-klijenti. Senjatament fil-konfront ta Zhu meta din fi stqarrija mal-ispettur kienet qalet il-kontra,⁶⁴ l-Qorti kienet tistenna li l-prosekuzzjoni, kemm il-darba kienet konvinta mill-kaz tagħha, tikkonfrontaha b'dik l-istqarrija, anke jekk kellha tiddikjaraha bhala xhud ostili.

2. Hamrun - Yuang Guan

Illi **WPS104 Amanda Xuereb** xedhet kif f'April, 2012, saret spezzjoni fil-hanut tal-hamrun. Ix-xhud ma ftakritx jekk kienx hemm mandat ghall-tfittxi ja. Fil-post instab ragel li fil-hin li kienu qed jagħmlu osservazzjoni fuq il-post kien gibdilhom l-attenzjoni ghall-fatt li meta ipparkja l-vettura tieghu beda jhares madwaru u libes beritta, agir li qanaqal suspect fil-pulizija. Dan ir-ragel kien ta' madwar 65 sena u kien mbazza meta ra lill-pulizija. Dwar il-flus li jirrizulta li ngabru u li kienu 20 wahda f'denominazzjoni ta' €20, ix-xhud ma setghetx tagħti tagħrif galadraba dawn ingabbru minn kollega tagħha illum mejta. In kontro-ezami kkonfermat li kien wara li kien nholoq suspect fil-persuna li

⁶⁴ Calleja a. Fol.29: “[Liqin Zhu] qalet li kienet qed tagħti servizz sesswali u r-raguni kienet biex igġib iktar flus.....u qalet ukoll li l-boss tagħha li kienet Gi Eye Ling, [recte: Ailing Ge] li hija mara Ciniza wkoll kienet il-boss tagħha kienet taf fuq din l-attività”.

dehret diehla fil-hanut li gie deciz li l-pulizija jinvestigaw u saret tfittxija.⁶⁵ Din il-persuna baqghet ma tressqietx bhala xhud.

Illi **PS341 Jorge Dalli** iddeskriva kif bejn Ottubru u Dicembru, 2012 saru osservazzjonijiet fuq iz-zewg *massage parlours* tal-imputat. Fit-12 ta' Novembru, ghamlu spezzjoni fil-hanut fejn kien hemm Chen Yaping. Fil-hin li kienet qed issir l-ispezzjoni dahal JC ghal massage u gie mitkellem minn fejn irrizulta li "*qalli ghal ewwel kif kien ikun ha jibda kien jinza' gharwien, tibdilu minn wara taghmillu back massage u mbaghad kien idur fuq quddiem u x' jghidulu taghmillu mossa b' idejha fuq u isfel u taghmillu hand relief. Qalilna mhux dejjem ghamilha ghax gieli ghamel massage normali. U meta ghamel massage normali kienet izzomlu €30 u meta taghmillu hand relief €35.... Kienet timmasturbalu l-parti tieghu*".⁶⁶ Dalli jikkonferma li JC kien identifika lil Chen Yaping bhala l-impiegata li kienet tagħtu dawn is-servizzji.⁶⁷ Meta rega' xehed in difeza kkonferma li kienu saru osservazzjonijiet fuq il-hwienet ta' Attard u spjega li "*ahna l-metodu tagħna hekk kien li mhux just naqbdu u nidħlu, nsegwu l-kaz bilmod u nieħdu l-hin tagħna. Meta naslu li jkollna bizżejjed affarrijiet biex nidħlu mhux ha naqbdu u nidħlu.*"⁶⁸ Xehed li l-osservazzjonijiet saru wara informazzjoni anonima li fil-hwienet koncernati kien qed isehhu attivitajiet ta' prostituzzjoni.⁶⁹

Illi **PS1282 Dino Farrugia** kkonferma dawn il-fatti u zied li meta kellmu lil JC li kien dahal fil-hanut "*qalilna li kien mar hemmhekk xi darbtejn jew tlieta ghax ghidnielu x'kien imur jagħmel, u hu qalilna li għal massage kien iħallas 30 Euros u l-masseur kienet toffrili li meta timmasturbalu l-parti tieghu kienet toħodlu 35 Euros ohra.*"⁷⁰ JC kien iddentifika lill-impiegata mir-ritratti murija lilu d-depot. Dwar rizultanzi tal-osservazzjoni kkonferma li l-hanut kien ffrekwentat minn hafna rgiel.⁷¹

Illi **JC** xehed li hu kien mar għal massage l-ewwel darba fil-hanut tal-Hamrun "*Mort darbtejn b'kollo jigifieri jiena kont mort sena u nofs qabel ma kellmuni... kienet tagħmilli massage normali qed tifhem jigifieri minhabba l-istess u hekk, imma mbaghad wara nsomma kienet timmasturbani.... kont mort*

⁶⁵ Fol.335-336

⁶⁶ Fol.202

⁶⁷ Fol.203

⁶⁸ Fol.339

⁶⁹ Fol.342

⁷⁰ Fol.207

⁷¹ Fol.208

*darbtejn. Darba ghamlithuli normali sewwa....Haditli 30 Euros. U darb'ohra ghamlithuli normali wkoll qed tifhem jigifieri taghmilli siegha massage fuq wara, fuq dahri jigifieri saqajja, jdejja, ghonqi, qed tifhem u dan hawn, imbagħad indur fuq zaqqi l-istess hadha qed tifhem, idejja, saqajja u hekk, imbagħad ovvjament hemm in-natura kienet tagħmel tagħha nħidlik il-verita' mbagħad kienet timmasturbani....[hallast] 35...Nahseb Ciniza kienet.".*⁷² Spjega kif kien hemm zewg impjegati b'wahda mal-cash u ohra tagħmel il-massaggi "Yang Wang kien jismu.... u mort xi darbtejn ohra sena u nofs ilu, jigifieri f-temp ta' sena u nofs mort darbtejn hemmhekk".⁷³ Itemm jiddikjara li skond hu kienet l-istess persuna li kienet qdietu fid-drabi li kien mar. Meta JC rega' xehed in difeza spjega kif fl-2012 ma kienx lahaq dħal fil-hanut peress li kien hemm il-pulizija⁷⁴ izda qabel dik id-darba kien mar darbtejn ohra fejn l-ewwel darba nghata massage normali izda t-tieni darba kien nghata ta servizz sesswali wara massage ta' siegha.⁷⁵ **Dak is-servizz kien nghata xi sena qabel ma gie mwaqqaf mill-pulizija** izda JC ma setghax ikun aktar preciz.⁷⁶ Zied li ma kienx talabba hu għal dak is-servizz izda kienet offriet il-masseuse.⁷⁷ Isem min tah is-servizz ma ftakarx pero kien identifikaha mir-ritratti murija lilu meta kien rrilaxxa stqarrija d-depot.⁷⁸ Kien cert li l-istess persuna kienet qdietu fid-darbtejn li mar u bis-servizz sesswali b'kollo hallas €35 lil persuna ohra li kienet tkun fuq il-cash fir-reception.⁷⁹ L-ewwel darba hallas €30.⁸⁰ Fil-kors tax-xhieda tieghu ma giex mitlub jiddentifikasi dik l-impjegata minkejja li kien għamel dan fid-depot meta gie mitkellem wara li twaqqaf milli jiffrekwenta l-massage parlour fit-12 ta' Novembru, 2012.

Illi **Yingchun Dwan Mifsud** spjegat li fl-2012 giet mitkellma mill-pulizija dwar l-impieg tagħha fil-hanut tal-Hamrun. Waqqfet tahdem hemm fl-istess zmien.⁸¹ Saret taf lill-imputat tramite tfajla Ciniza. Il-hinijiet tax-xogħol kienu jvarjaw bejn 2-4 sighat kuljum.⁸² Il-prezz ghall-massage kien ta' €20 għal 30 minuta u €30 għal siegha. Inneggat li qatt ipprestat

⁷² Fol.64-65

⁷³ Fol.66-67

⁷⁴ Fol.352

⁷⁵ Fol.353-354

⁷⁶ Fol.355

⁷⁷ Fol.357-358

⁷⁸ Fol.359

⁷⁹ Fol.363-365

⁸⁰ Fol.367

⁸¹ Fol.187-188

⁸² Fol.190

servizzji sesswali u anke jekk kien hemm okkazzjonijiet fejn klijent staqsa ghalihom, irrifjutat. Dwar il-paga tghid li kienet tircevi din minghand l-imputat jew minghand wahda Ciniza.⁸³.

Illi **Chen Yaping** li hadmet fil-parlour tal-Hamrun rrakontat kif qabel “*the Boss*” kien l-imputat izda llum Aileng Ge.⁸⁴ Xogholha kien biss li taghti “*just a healthy massage*” fejn il-prezz kien ta’ €20 ghal nofsiegha u €30 ghal siegha.⁸⁵ **Il-klijent jhallsu lilha u hi tghaddi l-flus lill-imputat, izda llum tghaddihom lil Ge.** Ftit wara tbiddel il-verzjoni u tghid li dejjem ghaddiet il-flus lil Ge. Tispjega li meta klijent ried servizzji sesswali hi rrifjutat “*most of the clients are old persons plus I don’t really understand English well so I just refuse them*”⁸⁶ Bhala salarju kellha €700 fix-xahar u dwar l-imputat tghid “*Very rarely I saw him in the Shop but since we were living together we always saw him in home... Yes, yes we were living together... I don’t remember we signed any contract*”⁸⁷ In kontro-ezami kkonfermat li kienu zewg impjegati l-Hamrun. Meta dahhlu l-pulizija l-kollega tagħha, Duan, kienet qed tagħmel dak li tiddeskrivi bhala “*a normal massage*”. Interessanti li x-xhud jidrilha li għandha tiddistingwi bejn massage normali u wieħed li mhux “normal”. Meta regħhet xehdet in difeza Yaping Chen, esebiet dikjarazzjoni bejna u bejn l-imputat, allegatment ffirmata nhar it-12 ta’ Dicembru, 2012, li fiha jingħad li “*She is only employed to do genuine Chinese Massage and nothing else. She is strictly informed not to indulge in any kind of sex. She is responsible for her acts*”⁸⁸ Qalet li l-imputat kien qalilha li setghu jagħmlu biss “*normal massage not something else*”, u dan minkejja li ma kien qed issir xejn izjed qabel.⁸⁹ Il-kliegħ bil-lingwa Ciniza nkitbu minn Aileng Ge.⁹⁰ Ma jistax ma jigix osservat li meta xehdet l-ewwel darba din kienet innegat li qatt iffirmat xi forma ta’ kuntratt.

Kkunsidrata l-evidenza rigward il-hanut tal-Hamrun l-Qorti ser izzid fuq il-konsiderazzjonijiet għajnejha:

⁸³ Fol.195

⁸⁴ Fol.225

⁸⁵ Fol.226

⁸⁶ Fol.227

⁸⁷ Fol.228

⁸⁸ Dok. YC; Fol.374

⁸⁹ Fol.377

⁹⁰ Fol.378

- i. Ghalkemm meta kien id-depot JC identifika lil Chen Yaping, tali identifikazzjoni tikkostitwixxi biss *hearsay*; dik l-identifikazzjoni kellha ssir f'dawn il-proceduri izda l-prosekuzzjoni naqset milli turi ritratti lil JC bl-iskop li l-impjegata li tagħtu s-servizz sesswali tigi identifikata;
- ii. Fatt li jimmilita kontra sejbien ta' htija tal-imputat tenut kont li fit-termini li fiha tinsab impostata l-akkuza, hu l-fatt li l-klijent innifsu jsemmi li kien mar **sena sa sena u nofs qabel** ma twaqqaf mill-pulizija.

Għaldaqstant ma jistax jingħad li sena jew sena u nofs qabel tinkwadra fit-termini ta' "fix-xhur ta' qabel" it-12 ta' Novembru, 2012 u għalhekk ix-xhieda ta' JC qatt ma setghet isservi sabiex tissostanzja l-imputazzjonijiet kif addebitati lill-imputat. Kien ikun mod iehor kieku l-akkuza kienet formulata mod iehor u cioe` fis-sena jew fis-snin ta' qabel dik id-data.

Illi l-imputat **Alfred Attard** ghazel li jixhed u spjega kif kelli zewg hwienet ta' *health and beauty massage centres* li kienu licenzjati fuq ismu. F'April, 2012, l-pulizija għamlet tfittxija fil-hanut fejn hu kien gie msejjah fuq il-post. Fil-hin tat-tfittxija kien hemm klijent. Spjega kif meta wasal fuq il-post kelli xi €500 fuqu li wriehom lill-pulizija u li dawn ittiehdulu meta gie biex jittieħed id-depot, izda mhux meta kien uriehomla hekk kif wasal fuq il-post; id-depot gie mghoddi xi €105 minnhom.⁹¹ Attard qal li qabel kelli restaurant Paceville u meta l-business ma bediex imur tajjeb, impjegata li kienet tagħmel *part-time* bhala masseuse, hegget lill-partner tieghu ta' dak iz-zmien, illum martu, biex jifθu massage parlour. Ikompli "*Minn dejjem, kif ftahna l-hanut, it-tmexxija u l-involvement kien dejjem f'idejn l-mara tiegħi li qabel kienet il-partner tiegħi..... Dejjem hi tmexxi l-hanut. F'dak li jirrigwarda flus u kollox. Jiena sempliciment ix-xogħol tiegħi kien li naqbad lill-impjegati ghax kienu joqghodu mieghi, inwassalhom u nerga' nigborhom u nieħodhom id-dar. Ghax konna noqghodu fl-istess post....Jiena għandi kamra għaliha. Jien għandi l-kamra matrimonjali tiegħi u huma joqghodu għalihom.*".⁹² Attard jishaq li lanqas cwievet tal-hwienet ma kelli ghax jifθu u jagħqlu kienu l-impjegati,⁹³ fatt li gie kkonfermat mill-impjegati li xehdu.

⁹¹ Fol.300-302

⁹² Fol.304-305

⁹³ Fol.305

Mistoqsi mill-qorti ghaliex hass li kellyu jkun hu li jittrasporta lill-impjegati ma joffri ebda spjegazzjoni plawzibbli. Jghid li VAT books kien fuq ismu izda bhala flejes dejjem inghataw lil Ailing Ge.⁹⁴ Jammetti li kien jiehu hsieb id-dikjarzzjonijiet ta' taxxa u VAT "Il-flus li kienu jidhlu mill-hwienet, kienu kollha, il-lavranti kienu jtuhom kollha lil mara tieghi. Jien qatt ma missejt sold. Lanqas one cent.". ⁹⁵ Semma' kif kellyu relazzjoni ntima ma mara, llum ta' 90 sena, li kienet ilha s-snin, li kull meta talabha l-flus din kienet ittieh kemm jitlobha; fil-fatt "Tatni ammonti kbar ta' flus....Meta nitlobha.... Qatt ma hadt one cent jien ghax ma kellix intenzjoni li niehu l-flus mill-hwienet. Jien x'nambihom il-hwienet? Jiena ftahthom habba fiha. Ikolli bzon il-flus, jiena m'ghandix problema." ⁹⁶ Jishaq li qatt ma dahal fil-hwienet imma kien biss iwassal u jigbor l-impjegati "Le ma nidhol xejn fil-hwienet. Jinzlu mill-karozza, jifthu huma ghax huma għandhom ic-cwievet. Jien m'ghandix cwievet. Kemm inwassalhom biss. Il-bqija jien ma kelli xejn interess fil-hwienet. Lanqas biss insaqsihom x'għamlu u ma għamlux bhala flus. Kemm dakhlu flus, xejn. Nara l-kotba tal-VAT u daqshekk.". ⁹⁷

In kontro-ezami spjega kif Ge kienet impjegata bhala *personal carer tieghu* imbgħad fl-2013 izzewigha. Fethu hanut il-Hamrun u wara fil-Mosta, izda l-permessi kien fuqu.⁹⁸ Qabel kien jirrisjedi San Pawl il-Bahar u wara mar il-Mosta bl-impjegati jibqghu jghixu mieghu.⁹⁹ Ghalkemm kien ilu f'relazzjoni ma Vassallo u ma kellyu ebda problema ta' flus; kien bniedem di natura attiv u għalhekk fetah il-hwienet.¹⁰⁰ Zied li hu ma kienx jaf sakemm Vassallo kienet ser tibqa ittieh flus u kien għalhekk li fetah il-hwienet,¹⁰¹ "Pero' l-flus li kienu jidhlu minn gol-hwienet, lanqas immisshom xejn jien b'idejja.". ¹⁰² Dwar xogħolhom ma sar l-ebda kuntratt izda ftehim verbali, u jikkonferma li kien hu li ha hsieb japplika ghall-permessi tagħhom.¹⁰³ Ikompli li l-ammont ta' flejes li Vassallo tagħtu tul iz-zmien kien qabez il-miljun "Maltin.... M'hemmx perjodi. Meta, kull meta

⁹⁴ Fol.306

⁹⁵ Fol.307

⁹⁶ Fol.310

⁹⁷ Fol.311

⁹⁸ Fol.312-313

⁹⁹ Fol.314

¹⁰⁰ Fol.315

¹⁰¹ Fol.320

¹⁰² Fol.316

¹⁰³ Fol.316-317

*kont nitlobha..”*¹⁰⁴ Mal-impjegati ntalahaq ftehim li jahdmu 40 siegha fil-gimgha u jithallsu bil-minimum wage. Meta gie mgharraf li xi hadd kien irrapurtah dorrhlet il-pika u fetah hanut iehor “*Mhux interess tal-flus imma, imma nteress tal-pika. Fil-fatt ftaht iehor il-Mosta.*”¹⁰⁵ Jichad li kellu jew għad għandu kontroll fuq ic-Cinizi li baqghu jghixu mieghu u ma Ge.

Illi gie prezentat att ta' zwigie minn fejn jirrizulta li l-imputat u Ge zzewgu nhar 1-24 ta' Novembru, 2013.¹⁰⁶

Illi mir-records tal-Jobsplus jirrizulta, stranament, li Ge tterminat l-imprieg tagħha bhala l-personal carer ta' Attard fit-30 ta' Novembru, 2013, bir-raguni tkun “*Circumstances Beyond Employer's Control*”!¹⁰⁷ Tenut kont li mill-atti hareg cjar li Ge kienet tigġestixxi l-hwienet ta' Attard, iwassal lill-qorti tikkonkludi li Ge ma kienitx semplicement *personal carer* tal-imputat izda evolviet u saret *carer* tan-negożju tieghu wkoll. Il-qorti ser tkun ferm kawta dwar is-sinifikat u l-vera natura ta' dan iz-zwigie aktar u aktar meta jigi meqjus dak li qal l-imputat dwar ir-relazzjoni tieghu ma Vassallo.

Illi lanqas ma qed ikun veritjier l-imputat meta jghid li ma kienx jaf x'kien id-dħul mill-hwienet meta kien hu li jiehu hsieb il-VAT u t-taxxa. Dan kollu jwassal il-qorti sabiex tqis li l-imputat ftit jista' jingħata kredibilita`.

Illi l-imputat ikompli jghid li huma tnejn ic-Cinizi li jirrisjedu mieghu u baqa' jigborhom u jwassalhom, xhieda cjara li baqaw fl-imprieg ma Ge. Pero` mix-xhieda ta' Saliba rrizulta li Bo Tabone kienet l-unika xhud li fiz-zmien li xehdu dawn l-impjegati kienet ghada impjegata ma Aileng Ge¹⁰⁸ u minn ezami tax-xhieda ta' Yaping u Zhu jirrizulta li ghalkemm mir-records tal-Jobsplus l-imprieg tagħhom gie tterminat f'Dicembru, 2015¹⁰⁹ u Settembru, 2016,¹¹⁰ rispettivament, dawn qalu li kienu għadhom

¹⁰⁴ Fol.318-319

¹⁰⁵ Fol.321

¹⁰⁶ Fol.346

¹⁰⁷ Fol.267

¹⁰⁸ Duan Ying Chun xehdet fil-25.05.2016 u l-ohrajn fid-19.10.2016.

¹⁰⁹ Fol.273

¹¹⁰ Fol.271

fl-impjieg ta' Ge.¹¹¹ Bo Tabone kienet xehdet li kienet tirrisjedi Hal-Qormi¹¹² u li rari rat lill-imputat ghax kienet biss habiba ta' Ge. Ghalhekk ma jirrizultax li din kienet titwassal minnu ghalkemm ammettiet li biex giet ghas-seduta meta xehdet twasslet minnu.¹¹³

Fid-dawl ta' dawn l-inkonsistenzi ftit tista' tinghata kredibbilita` li dawn l-impjegati, ghajr ghal Duan Mifsud li ma baqghetx tahdem ma Ge. Mhemmx dubbju li għad hemm interess ta' min għadu fl-impjieg ta' mart l-imputat u sahansitra jghix taht l-istess saqaf tal-imputat, li jostorr il-verita`. Altrimenti x'raguni kellhom il-klijenti li lkoll xehdu dwar servizzji sesswali li ngahtaw fil-hwienet rispettivi registrati f'isem l-imputat li jumiljaw rwiehom quddiem il-Qorti u quddiem il-partijiet, biex ma jissemμuk ukoll l-konsegwenzi w diffikultajiet li setghu jinholqu ma familjari tagħhom kieku tali verita` dwar għemilhom harget fil-berah?

Il-Qorti tqis li dawn il-klijenti, kuntrarjament ghall-impjegati, kienu kredibbli fejn ix-xhieda tagħhom kienet *safe and satisfactory*.

Illi l-elementi fil-ligi ta' dak li jikkostitwixxi il-prostituzzjoni gew kkunsidrati fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Duncan Fenech u Daniel Schembri:**¹¹⁴

'the essence of prostitution is the making of an offer of sexual services for reward, and that is immaterial that the person making the offer does not intend to perform them and does not do so'. Prostitution does not necessarily involve that the woman offers full sexual intercourse. A person who, for example masturbates clients, falls within the definition. Nor is prostitution confined to the case where the person offers his or her body passively."

Issir riferenza għas-sentenza **Il-Pulizija vs John Bartolo u Conrad Bartolo** fejn il-Qorti tal-Magistrati (Malta) għamlet ezami *funditus* dwar imputazzjonjet simili għal dawk kontestati lil Attard:¹¹⁵

Artikolu 8 tal-Kapitolu 63 jippreskrivi:

¹¹¹ Fol.225-227 "before I was working with Freddie and now I am working with Ailing Ge"- xhieda Yaping; Vide xhieda Liqin Zhu Fol.256-257.

¹¹² Fol.242

¹¹³ Fol.244

¹¹⁴ Deciza 2 ta' Ottubru, 2014

¹¹⁵ Onor. Magistrat Dr. Marseanne Farrugia, Deciza 3 ta' Dicembru, 2014

“(1) Kull min iżomm jew jeżerċita jew ikollu sehem ma’ oħrajin fl-eżerċizzju ta’ burdell jew ta’ dar, ħanut jew lokal ieħor jew ta’ xi parti minnhom li huma ffrekwentati jew magħduda bħala li huma ffrekwentati għal skop ta’ prostituzzjoni jew għal skopijiet oħra immorali jehel, meta jinsab ħati, il-prigunerijsa għal żmien ta’ mhux iżjed minn sentejn u multa ta’ mhux iżjed minn erba’ mijja u ħamsa u sittin euro u sebgħa u tmenin čenteżmu (465.87).

....

(3) Persuna titqies li għandha sehem fl-eżerċizzju ta’ burdell jew ta’ dar, ħanut jew lokal ieħor jew ta’ parti minnhom għal skop ta’ prostituzzjoni jew għal skopijiet oħra immorali, kemm-il darba hija tieħu sehem direttament jew indirettament minn xi qligh ta’ dak l-eżerċizzju jew tieħu parti attiva fl-eżerċizzju ta’ burdell, dar, ħanut jew lokal ieħor jew ta’ parti minnhom.”

L-Artikoli 9 u 10 tal-Kapitolu 63 ikomplu jippreskrivu hekk:

“9. Kull min għandu ħanut, alloġġ jew lukanda jew appartament privat u jħalli jew jippermetti li dak il-ħanut, alloġġ, lukanda jew appartament jew xi parti tagħhom jiġu wżati bħala post ta’ laqqha għal skop ta’ prostituzzjoni jew għal skopijiet oħra immorali jehel, meta jinsab ħati, il-piena tal-prigunerijsa minn xahar sa sitt xħur.

10. Is-sid jew kull min għandu taħt idejh l-amministrazzjoni ta’ dar jew fond ieħor li xjentement jaġhti b’kiri jew jippermetti l-użu tagħhom għal skop ta’ prostituzzjoni jew għal skopijiet oħra immorali jehel, meta jinsab ħati, il-piena tal-prigunerijsa minn xahar sa sitt xħur.”

F’kaz b’fattispecje simili għal dak odjern, qamet il-kwistjoni jekk il-frazi “għal skopijiet oħra immorali” fil-Kapitolu 63, tissodisfax r-rekwizit ta’ foreseeability taht l-Artikolu 7 tal-Konvenzjoni Ewropea, stante li skont l-imputati f’dak il-kaz, hemm nuqqas ta’ certezza tal-ligi li tagħmilha imposibbli li gudikant jiddeċiedi jekk kemm-il darba l-egħmejjel li huma mixljiż bihom kienux tassew immorali jew le għal fini tal-ligi. Fil-fatt saret riferenza ta’ din il-kwistjoni lill-Prim’ Awla tal-Qorti Civili, li mis-sentenza tagħha sar appell lill-Qorti Kostituzzjonali. Din il-kwistjoni tqanqlet ukoll fit-trattazzjoni orali quddiem din il-Qorti mill-abbi difensuri tal-imputati, għalkemm fil-kaz odjen ma ntalbet li issir l-ebda riferenza kostituzzjonali.

Il-kaz, li din il-Qorti għamlet riferenza ghaliha huwa Il-Pulizija v. Frank Cachia et, deciz fil-25 ta’ Mejju 2012, fejn il-Qorti Kostituzzjonali irriteniet hekk:

“39. Fil-kaz in ezami l-akkuzi li għandhom l-appelati huma li fl-istabbiliment Maximus tfajliet barranin, bi hwejjeg ta’ taħt biss (bras u panties) gew impiegati sabiex jagħmlu pole dancing, lap dancing u strip tease, anke shih, għal klijenti bi hlas. Huma gew akkuzati wkoll li offrew servizz ta’ zfin topless bi hlas. It-tfajliet kienu jghaddu l-qlegh minn dan is-servizz sesswali lil min kien impiegahom u huma jieħdu commission. L-appellati kienu l-intraprendituri li jorganizzaw dan it-tip ta’ servizz.

40. Id-domanda hija, jista’ gudikant, indipendentement mill-opinjonijiet personali u soggettivi tieghu, jiggudika jekk dawn l-atti li dwarhom l-appelati huma akkuzati, rigwardati oggettivamente, jekk jirrizultaw pruvati, jitqiesu bhala atti li jikkostitwixxu r-reat ta’ atti magħmula għal skop ta’ prostituzzjoni jew għal skopijiet oħra immorali. Jistgħu l-

appellati ragjonevolment jahsbu li ma kinux ser jittiehdu passi kontra taghhom taht dan il-kap meta huma joffru dan is-servizz ta' zfin ta' natura sesswali u/jew erotika b'nisa barranin kwazi gharwenin ghal kollox ghal udjenza komposta kwazi minn irgiel biss, anke f'kabini privati, u dan bi hlas ghal dawn is-servizzi sesswali.

41. Fil-fehma ta' din il-Qorti l-frazi "atti immorali" f'dan il-kaz tissodisfa r-rekwizit ta' foreseeability fil-kuntest tal-ligi kif inhi u fis-socjeta maltija u gudikant għandu l-parametri biex ikun jista' jalal għal konkluzjoni jekk lap dancing, pole dancing u strip tease (u mhux semplici zfin b'bikini imma "mimicking sexual acts on stage" b'nisa kwazi għarwenin) jammontawx għal atti immorali ai termini tal-ligi taht il-Kap. 63"

Fid-dawl ta' dawn ir-rizultanzi, din il-Qorti taqbel hafna ma' dak li rriteniet din il-Qorti, diversament preseduta,¹⁴ fil-kawza fl-ismijiet Il-Pulizija vs. Paul Jason Degiorgio, deciza fl-14 ta' Frar 2008, fejn din il-Qorti irrittenet hekk:

"Fin-nuqqas ta' tifsira ta' "skopijiet immorali", il-Qorti trid bil-fors b'analogija tesamina ddisposizzjonijiet tal-Kapitolu 63 u tara l-ambjent ta' "clubs" adulti f'dan l-isfond. Tajjeb li jigi osservat f'dan l-istadju li l-Ligi ma tipprobix l-att sesswali fih innifsu bejn zewg adulti, anki jekk dan ikun bi hlas. Il-Kapitolu 63 jipprobixxi, fost affarijiet ohra, it-tlajjar għal dak l-iskop, it-tmexxija ta' burdell għal dak l-iskop, l-isfruttar ta' persuni għal dak l-iskop u l-qligh ta' flus minn dik l-attività, izda mhux l-att sesswali bejn mara u ragel li t-tnejn ikunu hekk iridu, anki jekk il-wieħed qed ihallas flus lill-ohra jew ihallas b'mod iehor. Allura l- "iskop immorali" għandu jigi kkunsidrat fl-isfond taddisposizzjonijiet tal-Kapitolu 63. Mill-interpretażżjoni li din il-Qorti tista' tagħti, il-Ligi tfitħex li tipprotegi persuni li jigu assogġettati kontra l-volonta tagħhom milli jagħmlu atti sesswali ma' terzi, u/jew l-flus li jithallu ta' hekk jingħaddu lil haddiehor, lil min qed imexxiehom. L-immoralita allura ma tibqax biss izolata fuq l-att sesswali per se, izda li wieħed jisfrutta d-dghjufija ta' haddiehor u jzomm lil dik il-persuna dghajfa taħt kontroll assolut tieghu. Huwa f'dan il-kuntest li l-Qorti ghanda tara xi jfisser "skop immorali". Dan qiegħed jingħad ukoll u jigi pprecizat peress illi fil-kamp penali għandha dejjem tingħata interpretazzjoni restrittiva ta' kull kuncett li jkun, u għalhekk l-iskop "immorali" ukoll irid jigi interpretat b'dan il-mod u f'dan l-isfond.

Fil-kaz ta' 'lap dancers' u 'pole dancers' x'għandna. Għandna ambjent ta' persuni adulti li konsenswalment jinku u jipprovokaw lil xulxin mingħajr wisq intimita zejda, u bi hlas. Fil-fehma tal-Qorti, din l-attività ma tinkwadrax ruhha fl-immorali f'dan is-sens, izda se mai tinkwadra ruhha flogħob bin-nar b'ilbies protettiv – kemm wieħed jara u jmiss in-nar mill-qrib kemm jista' jkun mingħajr ma jinharaq. F'dan l-ambjent għandna zewg persuni, jew anki forsi iktar ilkoll flimkien, li qed jaġħtu l-kunsens tagħhom għal ftit logħob li ma jwassal għal imkien. Ma hemm xejn immorali b'daqshekk. Zgur li ma hemm xejn kontra l-ligi."

Illi fuq dan l-insenjament u kkunsidrati r-rizultanzi processwali ma hemmx dubbju li dak li kien qed issir gewwa l-massage parlours kien jammonta mhux biss ghall-skopijiet immorali izda għal prostituzzjoni.

Illi pero` dan mhux bizzejed għas-sejbien ta' htija tieghu peress li l-imputazzjonijiet kontestati lill-akkuzat jirrikjedu l-konsapevolezza, ix-

xjenza u l-gharfien tieghu tal-attivita` ta' prostituzzjoni li kienet qed issehh fil-hwienet licenzjati f'ismu.

Kien essenzjali sabiex tigi sostanzjata l-ewwel akkuza li RB u JF (klijenti tal-hanut fil-Mosta) jiddentifikaw min mill-impiegati, **Tabone jew Zhu**, tahom is-servizz sesswali sabiex isir maghruf jekk dik l-impiegata kienitx ukoll tghix mal-imputat. Tali prova kellha tingieb mill-prsoekuzzjini sabiex tiskatta l-prezunzjoni li jipprovdi ghaliha l-artikolu 7(3) tal-Ordinanza dwar il-Qirda tal-Kummerċ fil-Prostituzzjoni, Kapitlu 63 tal-Ligijiet ta' Malta:

(3) Persuna titqies, sakemm ma jiġix ippruvat il-kuntrarju, illi xjentement tgħix, għal kollox jew f 'parti, minn fuq il-qligh tal-prostituzzjoni, jekk jinsab illi hija tgħix jew soltu tkun ma' persuna li teżerċita l-prostituzzjoni, jew illi hija ikkontrollat jew mexxiet lil dik il-persuna jew kellha hakma fuqha b'mod li juri li hija qiegħda tgħin, thajjar jew iġgiegħel il-prostituzzjoni ta' dik il-persuna ma' persuna jew ma' persuni oħra.

Illi l-prosekuzzjoni naqset milli tipprova li Attard, semplicemnt ghax kien iwassal ghax-xogħol fil-hwienet tieghu, lill-impiegati li kienu jħixu mieghu - identifikati bhala **Yaping u Zhu** - b'xi mod kien qed jikkontrolla jew imexxi lil dawk l-persuni jew kellu hakma fuqhom b'mod li juri li kien qed jgħin, iħajjar jew iġgiegħel il-prostituzzjoni ta' dawk il-persuni impiegati minnha jew lil xi hadd minnhom. Tant ma jidhrix li kellu xi hakma fuq l-impiegati li sahansitra tnejn minnhom kienu mizzewgin Maltin, b'wahda minnhom izzewget darbtejn.

Illi anqas ma gie remotament pruvat mill-prosekuzzjoni li Attard kien "soltu jkun" ma xi impiegata li kienet qed tezercita l-prostituzzjoni. Fit-test Ingliz insibu traduzzjoni u tifsira ferm aktar felici u specifika ghall-frazi "soltu tkun ma" – "is habitually in the company of".

Inoltre` jirrizulta mix-xhieda ta' Bo Tabone li din ma kienitx tghix mal-imputat fiz-zmien li kienet tahdem il-Mosta izda "I was living in Qormi"¹¹⁶. Fil-fatt xehdet li zzewget ragel Malti fl-2011.¹¹⁷ Tabone cahdet li qatt rikbet fil-vettura mal-imputat ghajr għal jum li xehdet fih.¹¹⁸ Mill-banda l-ohra, gie pruvat li Liqin Zhu kienet tghix mal-imputat u anke fl-istqarrija tieghu Attard jiddikjara li kienu biss Zhu u Yaping li jħixu

¹¹⁶ Fol.242

¹¹⁷ Fol.238

¹¹⁸ Fol.243-244

mieghu u ma Ailing Ge. Dawk li kienu zzewgu, Bo Tabone u Duan Baldacchino li wara saret Duan Mifsud, ma kienux jghixu mieghu.¹¹⁹

Ghalhekk galadraba jippersisti dubbju dwar jekk kienitx Zhu li pprestat is-servizz sesswali lil RB u JF, din il-prezunzjoni ma tiskattax. Meta wiehed jiftakar li Liqin Zhu, kienet originarjament stqarret li kienet qed taghti dawn it-tip ta' messaggi, aktar ma jaghmilx sens il-mod passiv li l-prosekuzzjoni laqghet ic-cahda kategorika tagħha quddiem din il-qorti, "No, no, no",¹²⁰ u baqghet ma rinfaccjathiex b'dik id-dikjarazzjoni kif gja ingħad.

Illi rigward l-attivitàajiet fil-hanut tal-Hamrun, ga saret riferenza ghall-fatt li l-unika klijent li gie prodott bhala xhud kien JC. Dan il-klijent ukoll baqa ma iddentifikax jekk kienitx Duan Mifsud jew Chen Yaping li tawh is-servizz sesswali, u sabiex tiskatta l-presunzjoni msemmija bl-artikolu 7(3) tal-Kapitolu 63 tal-Ligijiet ta' Malta, kien daqstant iehor esssenzjali li ssir din l-identifikazzjoni, peress li Yaping biss kienet tħix mal-imputat.¹²¹ Izda aktar problematiku ghall-prosekuzzjoni kien il-fatt li JC xehed dwar fatti li pprecedew id-data indikata fl-akkuza. Għalhekk jekk giet pruvata xi prostituzzjoni din seħħet hafna qabel, fl-2011, meta l-akkuza tindika biss ix-xhur ta' qabel it-12 ta' Novembru, 2012 li bl-ebda sforz tal-immaginazzjoni ma jistgħu jestendu ghall-perjodu ta' aktar minn sena, kif JC fil-fatt jixhed li kien il-kaz.

Illi l-Qorti tista' biss tispekula li l-imputat kien konsapevoli dwar l-attività` li kienet qed issehh fil-hwienet tieghu. Izda hu kemm hu improbabli li verament ma kienx jaf dwar dak li kien qed jīgħi, din tammonta biss ghall-spekulazzjoni u kongetturi.

Illi l-Qorti għajnejha okkazzjoni tiddentifikasi l-mankanz varji fil-kaz tal-prosekuzzjoni u ma thossx li għandha tirrepetihom kollha hawnhekk. Irid izda jerga' jissemma kif l-ebda klijent ma jiddentifikasi dik l-impiegata li qed fu fis-servizz sesswali; kif l-impiegati meta nnegaw li għamlu atti sesswali ma gewx konfrontati mal-klijent jew b'xi stqarrija magħmulha minnhom precedentment; kif ma ngabet ebda prova tal-introjtu tal-hwienet (u kemm minn dan l-introjtu spicca fil-but tal-imputat billi jiġu

¹¹⁹ Fol.24-25

¹²⁰ Fol.251

¹²¹ Fol.228 "Yes, yes we were living together"

ezaminati id-dikjarazzjonijiet tieghu tat-taxxa u VAT, u komparati marricevuti mahruga) u kif l-allegazzjoni li kien ha l-miljuni minghand Antonia Vassallo u kien jghix minn fuq gidha ma giet kontestata bl-ebda mod. Inoltre` kif sa mill-bidu nett kien irrizulta mal-pulizija li Ailing Ge kienet il-persuna li kienet konsapevoli ta' dak li qed issehh fil-hwienet li kienet tiggestixxi izda minflok tressqet akkuzata hi, tressaq l-akkuzat semplicement ghax, minghajr ma ghamel xi forma ta' ammissjoni dwar l-akkuzi kontestati lilu, talab li kellu jkun hu li jassumi ir-responsabbilita` ghal dak li kien qed issehh fil-hwienet tieghu.

Il-fatt li Attard kien iwassal u jigbor l-impjegati, li bl-ebda mod ma jirrizulta li kienu f'xi forma ta' skjavitu jew saram iehor - certament ma hux bizzejjed sabiex tinstab htija fuq l-imputazzjonijiet addebiti lilu fejn kellu jigi pruvat sal-grad rikjest mill-ligi li hu xjentement ghex mill-qliegh tal-prostituzzjoni, li kien konsapevoli li l-hwienet tieghu kienu qed jintuzaw ghall-prostituzzjoni u li xjentement ippermetta li l-hwienet tieghu jintuzaw ghal dak l-iskop. Tali prova ma ngabitx.

Ghal dawn il-mottivi qed tillibera lill-imputat minn kwalunkwe htija u piena fuq l-akkuzi kollha migjuba.

**Dr Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)
Magistrat**